

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะ¹
และเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
Development of Reading Comprehension Skills Using
Worksheets and the SQ4R Reading Technique Among
Mathayom 2 Students at Selaphum Pittayakom School,
Selaphum District, Roi Et Province.

ชุติมณฑน์ บุญทองดี¹, อุไรวรรณ สิงห์ทอง², เสาวลักษณ์ บุบพาสัง³

Chutimon Boontongdee¹ Uraiwan Singthong², Saowalak Bubphasang³

Received : February 28, 2025; Revised : February 28, 2025; Accepted : June 27, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 2) เปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ก่อนเรียนและหลังเรียน 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

¹ คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด : Faculty of education and human development,

Roi Et Rajabhat University. E-mail: 64410102024@reru.ac.th

² คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด : Faculty of education and human development,

Roi Et Rajabhat University. E-mail: auriwan_s@hotmail.com

³ โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม : Selaphum Pittayakhom School. E-mail: saowaluktuck@sapit.ac.th

จำนวน 40 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R จำนวน 4 ชุด ประกอบด้วย นิทาน เรื่องสั้นหรือบทความ บทเพลง และบทร้อยกรอง 2) แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย 3) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 20 ข้อ 4) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละค่าเฉลี่ย การหาความทรง (IOC) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แบบทดสอบ t-test กรณีทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลัง ตัวนี้ประสิทธิผล ตัวนี้ประสิทธิภาพ (E1/E2) ค่าความยaga (p) ค่าอำนาจจำแนก (r)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ $86.75/88.50$ 2) ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.47$, $S.D. = 0.63$)

คำสำคัญ : แบบฝึกทักษะ, การอ่านจับใจความ, เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R

Abstract

This research aimed to: 1) develop reading comprehension exercises using skill-building exercises and the SQ4R reading technique for Matthayom 2 students at Salaphum Pittayakom School, Salaphum District, Roi Et Province, with an efficiency criterion of 80/80; 2) compare reading comprehension skills using skill-building exercises and the SQ4R reading technique before and after the intervention; and 3) study student satisfaction with the reading comprehension exercises using skill-building exercises and the SQ4R reading technique. The research sample consisted of 40 Matthayom 2 students selected by purposive sampling.

The research instruments included: 1) four sets of reading comprehension exercises using skill-building exercises and the SQ4R reading technique, comprising folk tales, short stories or articles, songs, and poems; 2) Thai language learning management plans; 3) pre- and post-achievement tests consisting of 20 items; and 4) a student satisfaction questionnaire towards the exercises. The statistics used for data analysis were percentage, mean, Item Objective Congruence (IOC), standard deviation (S.D.), t-test for dependent samples, effectiveness index, efficiency index (E1/E2), difficulty index (p), and discrimination index (r).

The research findings revealed that: 1) the developed reading comprehension exercise sets, utilizing skill-building exercises and the SQ4R reading technique, had an efficiency of 86.75/88.50 2) the post-intervention reading comprehension achievement using skill-building exercises and the SQ4R reading technique was significantly higher than the pre-intervention achievement at the .05 statistical level; and 3) the overall satisfaction of students towards the reading comprehension exercises using skill-building exercises and the SQ4R reading technique was at a high level ($\bar{x} = 4.47$, S.D. = 0.63).

Keywords : skill-building exercises, reading comprehension, SQ4R reading technique.

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือที่มนุษย์กำหนดและใช้ในการติดต่อสื่อสาร ภาษามีวิวัฒนาการ นาญวนานจนเกิดเป็นภูมิปัญญาทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี และโลกทัศน์ มนุษย์เรารู้ภาษา เพื่อการสื่อสารและถ่ายทอดความรู้เหล่านี้จนเกิดเป็นสังคม และสร้างความเจริญรุ่งเรืองจนถึง ทุกวันนี้ องค์ประกอบหลักของการสื่อสารประกอบด้วย 4 ทักษะที่สำคัญ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การอ่านเป็นการรับสารที่สำคัญโดยเฉพาะผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ต้องอาศัยการอ่านเป็นพื้นฐาน การอ่านทำให้มนุษย์ได้รับรู้ข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ ทั่วโลก ทำให้มนุษย์รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ดังที่ วรรณ โสมประยูร (2544) อธิบายว่า

ทักษะการอ่าน เป็นทักษะที่มีความสำคัญในการเรียนภาษาไทย เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้อ่าน เกิดการเรียนรู้และจำเป็นในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ปัจจุบันต้องอาศัยการอ่านจึงจะสามารถเข้าใจ และสื่อความหมายกันได้ ดังนั้น มนุษย์เราจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการอ่าน กล่าวคือ ต้องอ่านได้เร็ว อ่านได้ถูกต้อง อ่านได้คุณลักษณะ เช่น มีประสิทธิภาพ เพื่อเสาะแสวงหาความรู้ความสามารถเข้าใจ และติดตามการเปลี่ยนแปลงความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารเหล่านั้น

การอ่านจึงเป็นการเรียนรู้ ดังคำกล่าวที่ว่า “ผู้ที่อ่านมากย่อมรู้มาก อ่านน้อยย่อมรู้น้อย” ผู้ที่มีประสบการณ์ในการอ่านระดับสูง จึงมีความรู้และประสบการณ์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันและพัฒนางานด้านวิชาการและวิชาชีพให้เกิดประโยชน์สูงสุด อาจกล่าวได้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เด็กจนโตทั้งสามารถพัฒนาอาชีพและการศึกษา การอ่าน จึงเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนการสอน ฉบับวารณ คุณภัณฑ์ (2542) นอกจากนี้ ประพิณพร เย็นประเสริฐ (2548) อธิบายเพิ่มเติมว่า การอ่านเป็นกระบวนการของการรับสารที่มีความสำคัญ ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ ข้อมูลข่าวสารและความเจริญก้าวหน้าในความรู้ทุกประภพ ปรากฏเผยแพร่ในรูปของสิ่งพิมพ์เกือบทั้งสิ้น ปัจจุบันแม้ว่าจะมีสื่ออื่น ๆ เข้ามามีบทบาทต่อ การเรียนรู้ของมนุษย์มากขึ้น ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นต้น แต่การอ่านก็ยังถือว่าเป็นสิ่ง ที่ดีที่ไม่อาจนำสื่ออื่น ๆ มาทดแทนได้ หนังสือ คือ ภูมิใจดอกสำคัญที่ไปสู่โลกแห่งสรรพวิทยาการ โลกแห่งความเพลิดเพลินและจินตนาการโดยไม่จำกัดเวลา สถานที่ และสิ่งเปลี่ยนค่าใช้จ่ายน้อย ที่สุด ดังนั้น การอ่านเป็นทักษะสำคัญในการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ทางการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา บุคคลที่ นำไปเพราเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาสติปัญญา ความรู้ ความสามารถพฤติกรรมและค่านิยมต่าง ๆ และการอ่านนี้เป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบอาชีพ และการสร้างความเพลิดเพลินในการอ่าน สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้ (พเยาว์ สิงวี, 2551)

การอ่านจับใจความมีคุณประโยชน์เป็นอย่างมากในการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะเด็ก ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน ควรได้รับการส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความ อย่างต่อเนื่อง และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ฝึกฝนพัฒนาทักษะการอ่าน จับใจความที่ถูกต้อง ดังที่ เอกธินทร์ สี่มหาศาล (2546) กล่าวถึงการอ่านจับใจความว่าเป็นหัวใจ สำคัญของการอ่าน ไม่เพียงเฉพาะการอ่านออกหรืออ่านได้เท่านั้น แต่ต้องสามารถบอกได้คิดได้

ว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นอย่างไร ผู้เขียนต้องการบอกอะไรแก่ผู้อ่าน การอ่านจับใจความที่ได้ผลดี จะช่วยให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการเรียน การฝึกฝนการอ่านจับใจความอยู่เสมอ จะทำให้ผู้อ่านอ่านหนังสือเป็น อาจกล่าวได้ว่า การอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตมนุษย์ ในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร เพราการอ่านและการฟัง จะทำให้ผู้คนได้รับข่าวสารข้อมูลความรู้ และได้รับทราบความเคลื่อนไหวตลอดจนข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของผู้คนในสังคม (จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบานหัน อิมสำราญ, 2547)

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในปัจจุบัน ครุได้สร้างสื่อโดยเฉพาะแบบฝึกทักษะ ซึ่งเป็นสื่อที่ช่วยฝึกและพัฒนาการเรียนรู้ รวมถึงเพิ่มประสบการณ์ของนักเรียน ดังที่ณัฐชา อักษรเดช (2554) อธิบายว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นอย่างมีจุดหมาย ที่แน่นอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการกระทำจริง เป็นประสบการณ์ตรงของผู้เรียนสามารถเรียนรู้และจำจำได้ดี สอดคล้องกับยศชัวิน กุลตัวง (2557) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียน การสอนที่ใช้ฝึกฝนทักษะหรือสร้างความคิดรวบยอด ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี และรวดเร็ว เนื่องจากลักษณะของวิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะที่ครุจะต้องฝึกฝนหรือให้นักเรียนทำแบบฝึกมาก ๆ นอกจากนี้ แบบฝึกเป็นส่วนเพิ่มหรือเสริมจากแบบเรียนช่วยลดความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาแตกต่างกัน การให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเองช่วยให้เด็กเกิดความมั่นใจมากขึ้นและสามารถใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้หลังจากจบบทเรียนในแต่ละครั้ง การสร้างแบบฝึกมีกระบวนการสร้างอย่างเป็นระบบ ระเบียบทาให้ลดภาระงานของครุศาส�팡ต่อการนำไปใช้

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยได้สอบถามครุในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสเลภูมิ อำเภอสเลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์การสอนภาษาไทยมากกว่า 10 ปี จำนวน 3 ท่าน และได้คำตอบว่าการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสเลภูมิพิทยาคม อำเภอสเลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ในทักษะด้านการอ่าน จับใจความสำคัญ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย ไม่บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ และไม่มีการพัฒนา จึงทำให้ผลการเรียนที่ผ่านมาอย่างไม่เป็นที่น่าพอใจ ผู้วิจัยจึงนำปัญหาที่พบไปพัฒนาแบบฝึกทักษะในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยพัฒนาการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความให้มี

ประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ หากผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความได้ดี จะส่งผลนำไปสู่ทักษะการเขียนที่ดี อีกทั้งมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย สามารถเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น สร้างบรรยากาศในการเรียนอย่างมีความสุข อีกทั้งช่วยพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนให้มีความก้าวหน้าและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

ดังนั้น เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R ซึ่งเป็นวิธีที่จะช่วยแก้ไขปัญหาการอ่านจับใจความอย่างต่อเนื่อง ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านของนักเรียน การสอนอ่านแบบ SQ4R อีกทั้ง ยังเป็นวิธีการสอนอ่านที่ส่งเสริมการอ่าน การอ่านเชิงวิเคราะห์ การสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีขั้นตอนการสอนที่ชัดเจน มีวิธีการกำกับการอ่านของนักเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์จากขั้นต่าง ๆ วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่พัฒนามาจากการสอนอ่านแบบ SQ3R ที่โรบินสัน (Robinson, 1961, อ้างถึงใน กานต์อิตา แก้วกาม, 2556) ได้เสนอไว้ต่อมาในปี 1984 วอลเตอร์ พอค (Walter Pauk) ได้เสนอแนะวิธีสอนอ่านแบบ SQ4R โดยมีการเพิ่มขั้นตอนบันทึก (Record) หลังจากนักเรียนได้อ่านบทอ่านและเปลี่ยนขั้นตอน การทบทวน (Review) เป็นขั้นตอนให้นักเรียนได้วิเคราะห์บทอ่าน (Reflect)

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว จึงควรนำเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R มาพัฒนา ร่วมกับแบบฝึกทักษะเพาะเป็นวิธีที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและยังเป็นวิธีที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการตั้งคำถาม การจดบันทึก การเล่าถึงเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นปัจจัยเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการอ่านจับใจความของนักเรียน ดังนั้น ควรพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

- เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
- เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ก่อนเรียนและหลังเรียน

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อแบบฝึกทักษะและเทคนิคการแบบ SQ4R

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสे�ลภูมิพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ที่เรียนรายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวน 119 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสे�ลภูมิพิทยาคม อำเภอสे�ลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 1 ห้องเรียน คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/12 ที่เรียนรายวิชาภาษาไทยภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 40 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 ชุด ซึ่งเนื้อหาประกอบไปด้วย

1.1 การอ่านจับใจความจากนิทาน จำนวน 1 เรื่อง

1.2 การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้นหรือบทความ จำนวน 1 เรื่อง

1.3 การอ่านจับใจความจากบทเพลง จำนวน 1 เรื่อง

1.4 การอ่านจับใจความจากบทหรือกรอง จำนวน 1 เรื่อง

นำแบบวัดความพึงพอใจที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการวิจัย จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ว่าสิ่งที่ประเมินแต่ละข้อมีความสอดคล้องหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินมีความสอดคล้องกับเนื้อหา

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินมีความสอดคล้องกับเนื้อหา

-1 หมายถึง แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา

นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน มาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของความคิดเห็น (IOC : Index of item objective congruence) และคัดเลือกข้อที่ประเมินมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งพบว่าแบบวัดความพึงพอใจมีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ใช้ได้ทุกข้อ นำแบบวัดความพึงพอใจพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้ในการดำเนินการเก็บข้อมูลต่อไป

2. แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 แผน ใช้เวลาในการทดลองสอนละ 1 ชั่วโมง รวม 4 ชั่วโมง

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสे�ลภูมิ พิทยาคม อำเภอสे�ลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด แบบทดสอบเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ซึ่งผู้จัดได้ใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน

4. แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสे�ลภูมิ พิทยาคม อำเภอสे�ลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด นำแบบวัดความพึงพอใจที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ ด้านบริหารการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการวิจัย จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ว่าสิ่งที่ประเมินแต่ละข้อมีความสอดคล้องหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินมีความสอดคล้องกับเนื้อหา
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินมีความสอดคล้องกับเนื้อหา
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา

นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน มาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของความคิดเห็น (IOC : Index of item objective congruence) และคัดเลือกข้อที่ประเมินมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งพบว่าแบบวัดความพึงพอใจมีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66-1.00 ใช้ได้ทุกข้อ นำแบบวัดความพึงพอใจพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้ในการดำเนินการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ตรวจสอบคุณภาพแล้วไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนกับกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุรินทร์พิทยาคม อำเภอสุรินทร์ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 40 คน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยตนเอง ใช้เวลาทั้งสิ้น 4 ชั่วโมง มีขั้นตอนดังนี้

1. อธิบายให้คำชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจดูประสึค์ และบทบาทหน้าที่ของนักเรียน ในระหว่างการจัดทำกิจกรรม

2. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการจับใจความทางภาษาไทย ก่อนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกทักษะแบบฝึกทักษะโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุรินทร์พิทยาคม อำเภอสุรินทร์ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบขึ้นจำนวน 20 ข้อ ใช้เวลาในการทำข้อสอบ 30 นาที บันทึกผลการสอบของนักเรียนแต่ละคนไว้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียนสำ หรับการวิเคราะห์ผล

3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยตนเอง ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 4 แผน ใช้เวลาแผนละ 1 ชั่วโมง ระหว่างวันที่ 1-31 สิงหาคม 2567

4. นำแบบฝึกทักษะโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เป็นแบบทดสอบรวมที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ข้อละ 1 คะแนน มาทดสอบก่อนทดลอง (Pre-test) โดยทดสอบก่อนที่จะดำเนินการสอนในชั่วโมงแรก เพื่อศึกษาความรู้เดิมและความสามารถในการอ่านจับใจความความใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุรินทร์พิทยาคม อำเภอสุรินทร์ จังหวัดร้อยเอ็ด แล้วบันทึกคะแนนที่นักเรียนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย (\bar{x})

5. เมื่อเรียนจนครบทั้ง 4 แผนแล้ว นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอ่านจับใจความความใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทดสอบ

หลังการทดลอง (Post-test) เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการทดลอง แล้วบันทึกคะแนนที่นักเรียนทำได้มาหาค่าเฉลี่ย (\bar{x})

6. นำ (\bar{x}_1) และ (\bar{x}_2) มาเปรียบเทียบกันว่าแตกต่างกันหรือไม่ มีความก้าวหน้ามากน้อยเพียงใด และทดสอบความแตกต่างโดยวิธีทดสอบค่า t-test แบบ t-Dependent

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์คุณภาพการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสे�ลกูมพิทยาคม อำเภอสे�ลกูม จังหวัดร้อยเอ็ด ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสे�ลกูมพิทยาคม มีการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพของแบบฝึกทักษะ/แบบวัดความพึงพอใจ

1.1 ตรวจสอบความแม่นตรงเชิงเนื้อหา จากการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การวิจัย (IOC)

1.2 หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะตามเกณฑ์ 80/80 ดังนี้

80 ตัวแรก ได้จากการหาร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำกิจกรรมระหว่างเรียน

80 ตัวหลัง ได้จากการหาร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบกิจกรรม

สำหรับค่าสถิติที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติหาคุณภาพของแบบฝึกทักษะ ได้แก่ ความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (R) ค่าความเที่ยงตรง (IOC) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ E1/E2

2. วิเคราะห์ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-4 โดยการหาค่าร้อยละ
3. วิเคราะห์ผลการทดสอบหลังเรียนโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของความเข้าใจในการจับใจความ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านแบบ SQ4R ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สูตร t-test แบบ Dependent Sample ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสे�ลกูมิพิทยาคม อำเภอสे�ลกูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างเรียน (E1) และ (E2) จากการดำเนินการทำกิจกรรมระหว่างเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสे�ลกูมิพิทยาคม อำเภอสे�ลกูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามเกณฑ์ร้อยละ 80 มีผลคะแนนผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพของกระบวนการซึ่งเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างเรียน (E1) และคะแนนการทำกิจกรรมระหว่างเรียน (E2) ในแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ชุดที่ 1 - 4

ชุดที่	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	ค่าประสิทธิภาพ (E_1)	ค่าประสิทธิภาพ (E_2)
1	20	8.90	9.10		
2	20	8.80	8.90	86.75	88.50
3	20	7.90	8.60		
4	20	9.00	9.80		
รวมคะแนนเฉลี่ยค่า		34.60	36.40		
ประสิทธิภาพ					

จากตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของกระบวนการของแบบฝึกทั้ง 4 ชุด มีค่าประสิทธิภาพ E1 เคลื่อนร้อยละ 86.75 และ E2 มีค่าประสิทธิภาพเฉลี่ยร้อยละ 88.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสเลกภูมิพิทยาคม อำเภอสเลกภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความคิดเป็นร้อยละ 62.3 หลังเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความคิดเป็นร้อยละ 88.50 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์ร้อยละ 80 ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียน

ความสามารถในการอ่านจับใจความ	จำนวน (คน)	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ร้อยละ	t
ก่อนเรียน	40	20	12.4	1.88	62.3	14.15
หลังเรียน	40	20	17.7	1.09	88.50	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R

ตารางที่ 3 ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ลำดับที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน		
		(\bar{X})	S.D.	ระดับ
1	ครูมีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี	4.89	0.31	มากที่สุด
2	แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R มีความน่าสนใจ เหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบ	4.78	0.63	มากที่สุด
3	กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอน	4.56	0.68	มากที่สุด
4	แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R ทำให้ นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่านจับใจความมากยิ่งขึ้น	4.56	0.50	มากที่สุด
5	เมื่อนักเรียนฝึกอ่านจับใจความสำคัญ ทำให้รู้จักการคิดวิเคราะห์อย่างมี วิจารณญาณได้อย่างถูกต้องชัดเจน	4.44	0.68	มาก
6	แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R ช่วยทำให้ รู้จักการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณได้อย่างถูกต้องชัดเจน	4.44	0.68	มาก
7	นักเรียนสามารถนำทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยวิธีอ่านแบบ SQ4R ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.44	0.68	มาก
8	การจัดบรรยากาศห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอน ครูจัดกิจกรรมโดยใช้ แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R ได้น่าสนใจ สนุกสนาน เพลิดเพลิน	4.33	0.47	มาก
9	ระยะเวลาในการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R มีความเหมาะสม	4.11	0.87	มาก
10	การใช้ตัวอย่างนิทาน เรื่องสั้น บทเพลง ทำให้นักเรียนเรียนการอ่านจับใจความสำคัญด้วยความสนุกสนาน เพลิดเพลิน	4.11	0.74	มาก
รวม		4.47	0.63	มาก

จากตารางที่ 3 ผลปรากฏว่าระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนสे�ลกูมิพิทยาคม อำเภอสे�ลกูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีค่าเฉลี่ย 4.47 อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจสูงที่สุดเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ ครูมีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ($\bar{x} = 4.89$, S.D. = 0.31) แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R มีความน่าสนใจ เหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบ ($\bar{x} = 4.78$, S.D. = 0.63) กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.56$, S.D. = 0.68)

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสे�ลกูมิพิทยาคม อำเภอสे�ลกูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การพัฒนาแบบฝึกทักษะโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสे�ลกูมิพิทยาคม ให้มีประสิทธิภาพ 86.75/88.50 ผลจากการหาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบร่วมโดยภาพรวมมีคุณภาพดีมาก ทั้งนี้ เพราะผ่านขั้นตอนการศึกษาหลักสูตร คุณมีครู แบบเรียน เทคนิควิธีการสร้างชุดฝึกทักษะจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและหาเทคนิควิธีการสร้างแบบฝึกจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่สอดคล้องกัน มีจุดประสงค์ที่ชัดเจน มีคำชี้แจงที่สั้นกระชับ เนื้อหาเหมาะสมหลากหลาย ทันสมัย ไม่น่าเบื่อ สอดคล้องกับสุคนธ์ สินธนาณท์ (2561) กล่าวว่า ชุดฝึกทักษะเป็นนวัตกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียนได้มีคุณลักษณะตามที่ต้องการ ซึ่งชุดฝึกทักษะมีความสำคัญต่อผู้เรียนที่ช่วยเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในบทเรียนหรือเรื่องที่กำลังเรียนเกิดความแม่นยำในเรื่องที่ต้องการฝึก ทั้งยังส่งผลให้การสอนของครูผู้สอน และผลการเรียนของผู้เรียนประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคการสอนแบบ SQ4R

ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการอ่าน และสามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความก้าวหน้าในการเรียนทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีเทคนิคการการอ่านจับใจความอย่างเป็นขั้นตอน สอดคล้องงานวิจัยของสุราทิพย์ เจริญรัตน์ (2555) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การสอนแบบ SQ4R มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ $80.17/86.67$ เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของมาซีเต้ชา ดาโอะ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R พบว่ามีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ผู้จัดได้ศึกษาเอกสาร คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และศึกษาขั้นตอนของการอ่านแบบ SQ4R ซึ่งผู้เรียนได้เรียนรู้ไปทีละขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจาก 1. ขั้นสำรวจ (S-Survey) 2. ขั้นตั้งคำถาม (Q-Question) 3. ขั้นอ่านอย่างรอบคอบ (R-Read) 4. ขั้นการจดจำ (R-Recite) 5. ขั้นบทวน (R-Review) การสอนแบบ SQ4R ทั้ง 5 ขั้นตอนดังกล่าว ส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการในการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพราะขั้นตอนในการอ่านไม่ซับซ้อน ทำให้ผู้อ่านอ่านอย่างมีทิศทางและมีเป้าหมายในการอ่านโดยเริ่มจากขั้นตอนที่ง่าย ๆ ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ไปทีละขั้น ๆ เมื่อขั้นบันได การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R จึงทำให้ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน

หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณี พงษ์ไฟบุลย์ (2550) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนตามคู่มือครุ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R หลังการสอนสูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังพบอีกว่าความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการสอนโดยวิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่าวิธีสอนตามคู่มือครุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิตา ระแม (2555) ศึกษา เรื่อง การเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่าน SQ4R เพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชประชานครราชที่ 41 จังหวัดยะลา ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการสอน SQ4R อยู่ในระดับมาก

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.47$, S.D. = 0.63) แสดงให้เห็นว่าชุดแบบฝึกทักษะในการอ่านจับใจความประกอบด้วยนิทาน บทความ เรื่องสั้น บทเพลง และบทร้อยกรอง โดยเรียงเนื้อหาตามลำดับความยากง่าย ผู้วิจัยเลือกเนื้อหาที่ใกล้ตัว และมีเนื้อหามีความเหมาะสมสมกับผู้เรียน จึงส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ สามารถพัฒนาการอ่านจับใจความได้เป็นอย่างดีและมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของชนิดา พินา (2560) ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ4R และ CIRC ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของราวรรรณ นันสถิตย์ (2564) ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิดที่ส่งเสริมการอ่านจับใจความ มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้หรือข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการ SQ4R สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้ด้านภาษาไทยได้ ควรนำเทคนิค SQ4R ไปทดลองใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอนุบาล เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและคิดอย่างมีวิจารณญาณ พัฒนาการด้านการอ่านของนักเรียนในแต่ละช่วงชั้น

1.2 ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคร่าวมเนื้อหาที่หลากหลาย ทันสมัย สอดคล้องกับสภาพสังคม เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้และมีประสบการณ์ที่กว้างไกลขึ้น เนื้อหาในชุดแบบฝึกทักษะไม่ควรยกเกินช่วงวัยของผู้เรียน และการเลือกใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรประยุกต์ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ หรือบทเรียนสำเร็จรูปมาประกอบเทคนิค การจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการการอ่านแบบ SQ4R เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

2.2 ควรพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยด้านอื่น ๆ เช่น การอ่านสรุปความ หรือ การอ่านเชิงวิจารณญาณ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการการอ่านแบบ SQ4R เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนในห้องเรียนภาษาไทยในการอ่านได้และอ่านเป็น

เอกสารอ้างอิง

กานต์อิตา แก้วกาม. (2556). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธี สอนแบบปกติ.

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จุ้วเรตต์ ลักษณะศิริ และบทยัน อิมสำราญ. (2547). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : พี.เพรส.

ฉบับรวม คุหกิจนนท์. (2542). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาคาร.

ชนิดา ทินา. (2560). ผลการสอนโดยใช้วิธีการสอน SQ4R และเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

ณัฐชา อั้กษรเดช. (2554). การสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา.

ประพิณพร เย็นประเสริฐ. (2548). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้สื่อห้องถีนนทบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

พเยาว์ สิงวี. (2551). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดตอนໄก่เตี้ย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจัดการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

มาชีเต้า ดาวโอะ. (2562). การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

วรรณี โสมประยูร. (2544). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

วรารวรรณ นันสกิตย์. (2564). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.

วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ยศชวิน กุลตัวง. (2557). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร, 9(2), 130-145.

สุคนธ์ สินธพานนท์, ฟองจันทร์ สุขยิ่ง, จินตนา วีรเกียรติสุนทร และพิวัฒนา นภารัตน์. (2561). หลักหลาวยิสสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ : 9119 เทคโนโลยีพิริยัติ.

สุราทิพย์ เจริญรัตน์. (2555). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ3R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สนิตา ระแม. (2555). การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ3R เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 41 ยะลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ.

อรุณี พงษ์เพ็ญลัย. (2550). การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนตามคู่มือครุวิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

เอกринทร์ สีมหាផล. (2546). การออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินตามสภาพจริง. กรุงเทพฯ : บุคคล พอยท์.

